

Ο μικρός Απόστολος τινάχτηκε απ' την καρέκλα του, τεντώθηκε στα δάχτυλα των ποδιών του, έδειξε απέναντι, κατά τα βουνά της Εύβοιας, κι είπε με χαρούμενη φωνή: -Κοίτα, παππού, κοίτα! Εκεί! Πάνω απ' τη θάλασσα, στον ουρανό!

Ο παππούς ανασηκώθηκε απ' την πολυθρόνα του και κοίταξε έξω.

-Πρώτη φορά το βλέπεις; είπε.

-Ναι.

-Και σ' αρέσει;

-Αν μ' αρέσει, λέει; Φεγγοβολάει ο τόπος.

-Είναι το ουράνιο τόξο. Βγαίνει μετά τη βροχή, είπε ο παππούς.

-Ποπό χρώματα! φώναξε ο Απόστολος θαμπωμένος.

-Μπορείς να τα ξεχωρίσεις;

-Βλέπω το κόκκινο. Και δίπλα το πορτοκαλί.

-Μπράβο, είπε ο παππούς.

Κι ο Απόστολος έδειξε με το χέρι του:

-Να και το κίτρινο... Και το πράσινο... Και το γαλάζιο!...

-Μην κουράζεσαι, είπε ο παππούς. Είναι και το βαθύ μπλε και το μοβ. Μα δύσκολα τα ξεχωρίζει κανείς. Και το καθένα έχει το δικό του παραμύθι...

Ο Απόστολος άνοιξε τα μάτια του με θαυμασμό.

-Παραμύθι;... ψιθύρισε.

-Ναι.

-Ένα για κάθε χρώμα;

-Ακριβώς.

-Κι εσύ, παππού, τα ξέρεις όλα αυτά τα παραμύθια;

-Όλα; είπε γελώντας ο παππούς. Πού να τα θυμάμαι όλα! Θα ξύσω όμως το κεφάλι μου μπας και μου κατέβει κανένα να σου πω.

Ο παππούς δε βιαζόταν. Πήρε ένα σπίρτο δίπλα από το τζάκι, έβαλε την άκρη του πάνω στο αναμμένο κούτσουρο, τσαφ! έκανε η κάφτρα κι η φλόγα πετάχτηκε κατακόκκινη. Μ' αυτό το σπίρτο άναψε την πίπα του. Τράβηξε την πρώτη ρουφηξιά και κοίταξε τη φωτιά στο τζάκι.

Είχε αρχίσει να σουρουπώνει και, παρ' όλο που ο καιρός ήταν ακόμα συννεφιασμένος μετά τη βροχή, εκεί, προς τη δύση, φάνηκε άξαφνα για μια στιγμούλα ο μεγάλος πορτοκαλής δίσκος του ήλιου, που τράβαγε κατά τη δύση...

-Κοίτα, παππού, ο ήλιος! είπε ο Απόστολος.

Ο παππούς κοίταξε κατά τη δύση, χάιδεψε τα μαλλιά του μικρού εγγονού του, κοντοστάθηκε για λίγο κι άφησε να του ξεφύγει ένα μικρό γελάκι.

-Αυτό, λοιπόν, θα 'ναι το πρώτο μας παραμύθι...

-Το παραμύθι του ήλιου! ξέσπασε χαρούμενος ο Απόστολος.

-Ναι, είπε ο παππούς... κι άρχισε...

Το παραμύθι του ήλιου

Ο μικροστογχο ήταν βουτηχτής. Βουτηχτής ήταν κι ο πατέρας του Τόγκο, ο Αμπάτου. Κι η μάνα του η Ράινα βουτούσε κι αυτή. Όλοι εκεί στον τόπο τους βουτούσαν στη θάλασσα. Για κοράλια. Το Φεγγαρονήσι ήταν στη μέση του Ατλαντικού ωκεανού, μακριά από τον πολιτισμένο κόσμο. Κι όλοι οι νησιώτες είχαν μάθει από μικροί να κάνουν βουτιές στα βαθιά και να βγάζουν κοράλια. Έρχονταν από Ευρώπη και Αμερική τα μεγάλα φορτηγά καράβια, αγόραζαν τα όμορφα κοράλια κι έφευγαν για τις μακρινές πολιτείες να τα κάνουν βραχιόλια, σκουλαρίκια, περιδέραια, στολίδια διάφορα.

Αυτή ήταν η μία δουλειά που έκαναν οι κάτοικοι του Φεγγαρονησιού. Η άλλη ήταν η αλαφρόπετρα.

Το νησί τους είχε στο κέντρο ένα μεγάλο βουνό, το Ναράγκα. Και στην κορφή του βουνού ένα ηφαίστειο. Οι γεροντότεροι έλεγαν πως αυτό το ηφαίστειο ξυπνούσε κάθε εκατό χρόνια. Τώρα ήταν κοιμισμένο. Μα όταν ξυπνούσε, οι πατεράδες τους, που το είχαν δει, το θυμόντουσαν, λέει, να τινάζει ψηλά φλόγα τεράστια, που έφτανε ίσαμε τον ουρανό. Κι ύστερα έσβηνε. Κι ο τόπος ένα γύρω σ' όλο το οροπέδιο γιόμιζε αλαφρόπετρα. Τίποτα άλλο. Ούτε λάβα ούτε σεισμούς ούτε φωτιές. Οι νησιώτες περίμεναν να ξεθυμάνει το ηφαίστειο, να κρυώσει η αλαφρόπετρα και ν' ανέβουν στην κορφή ν' αρχίσουν το μάζεμα.

Από τα παλιά χρόνια, που είχαν μάθει αυτό το χούι του ηφαιστείου, οι νησιώτες είχαν σκαρώσει σκαλωσιές με τροχαλίες, βαρούλκα, αλυσίδες και συρματόσκοινα και γιόμιζαν τα πανέρια τους αλαφρόπετρα και την κατέβαζαν πάλι με τον ίδιο τρόπο στην αποβάθρα να τη φορτώνουν στα καράβια.

Στην αρχή οι Φεγγαρονησιώτες δεν ήξεραν τι θησαυρός ήταν αυτή η αλαφρόπετρα για τον τόπο τους. Την άφηναν εκεί κι έπαιζαν τα παιδιά πετροπόλεμο. Και καθώς ήταν αλαφριά, δεν άνοιγαν τα κεφάλια τους ούτε έκαναν και καρούμπαλα, κι οι μανάδες τους ήταν ήσυχες.

Μα οι πρώτοι ξένοι που ήρθαν τότε στο νησί και την έπιασαν στα χέρια τους κοίταξαν ο ένας τον άλλον με σημασία, γέλασαν πονηρά και στο τέλος συνεννοήθηκαν με τους ντόπιους. Κι έτσι γίνηκαν τα βαρούλκα κι οι αποβάθρες. Τη θέλανε τούτη την αλαφρόπετρα για τις οικοδομές, για τα τσιμέντα, τις ταρατσες και τις αυλές, ήταν αλαφριά και την αγόραζαν και φτηνά, δεν τους κόστιζε

πολύ. Μα οι Φεγγαρονησιώτες ήταν ευχαριστημένοι με το ευλογημένο νησί τους. Η θάλασσα τους έδινε τα κοράλια της και το βουνό τους την ελαφρόπετρα. Τι άλλο ήθελαν; Μα μια μέρα, κάποιοι που δούλευαν ψηλά στο οροπέδιο και φτυάριζαν το πολύτιμο ορυκτό τους, είδαν από την άλλη μεριά του νησιού να 'ρχεται κοντά τους και ν' αράζει ένα πολεμικό πλοίο. Και σε λίγο, με το φουσκωτό, να βγαίνουν έξω στην παραλία κάποιοι άντρες με στρατιωτικές στολές και κάποιοι άλλοι με πολιτικά. Κι από κοντά ναύτες και φαντάρτοι με τ' αυτόματα στα χέρια. Πήδηξαν στην άμμο και κοίταζαν γύρω γύρω, πάνω κάτω, ψηλά χαμηλά. Κάνα δυο έβαλαν τα κυάλια τους να βλέπουν καλύτερα όλο τον τόπο, πέρα για πέρα, σε μεγάλη απόσταση.

Ο τόπος από κείνη τη μεριά του νησιού ήταν άγριος, μια στεγνή κι άγονη πεδιάδα δίχως νερό, δίχως δέντρο, ξεραϊλα κι ερημιά απέραντη, όσο πιάνει το μάτι σου.

Και το απόγευμα το πολεμικό πλοίο ήρθε κι άραξε από τούτη τη μεριά του Φεγγαρονησιού. Την καλή. Εδώ που ήταν η αποβάθρα. Κι οι ξένοι βγήκαν στη στεριά και ρώτησαν με νοήματα για το Κυβερνείο. «Δεν υπάρχει τέτοιο πράγμα στο Φεγγαρονήσι, καλύβες έχουμε μονάχα, αν θέλετε να σας πάμε στον αρχηγό μας». Είχαν μαζί τους κι έναν ψευτοδιερμηνέα, «Ναι, θέλουμε να μας πάτε στον αρχηγό σας» είπαν. Ο μικρός Τόγκο, που ήταν στην παραλία και κοίταζε τους ξένους μ' ανοιχτό το στόμα, έδειξε με το χέρι και τους πήγε στο σοφό του νησιού, το μεγάλο Γκούντου, τον παππού του.

Και την άλλη μέρα μαθεύτηκε πως όλη εκείνη η άγονη μεριά του νησιού νοικιάστηκε για πενήντα χρόνια σ' αυτούς τους ξένους. Τη θέλανε, λέει, για τα πειράματά τους. Να την κάνουνε βάση για να εκτοξεύουν από κει τους πυραύλους τους στο διάστημα. Κανένας κίνδυνος για το νησί. Το έκαναν για το καλό της επιστήμης, έτσι έλεγαν.

Όλοι τους εκεί, όταν έμαθαν τα νέα, ήταν ευχαριστημένοι με τη συμφωνία που έκανε με τους ξένους ο μεγάλος Γκούντου. Εκτός από τα κοράλια και την αλαφρόπετρα, θα είχαν τώρα και το ενοίκιο από τούτους τους νεοφερμένους. Αλλά ο μεγάλος Γκούντου ήταν πολύ στενοχωρημένος.

—Τι έχεις, παππού; τον ρώτησε ο Τόγκο.

—Μ' ανάγκασαν, είπε ο παππούς κι αναστέναξε. Αν δεν τους έδινα με το καλό τον τόπο που ζήτησαν, θα μας έδιωχναν όλους απ' το νησί με τη βία.

—Και τι θα γίνει τώρα;

—Δεν ξέρω. Φοβάμαι. Τους φοβάμαι αυτουνούς.

Ο Θεός να βάλει το χέρι του.

Κι οι φόβοι του μεγάλου σοφού βγήκαν αληθινοί. Μέσα σ' ένα χρόνο, οι ξένοι που πάτησαν το πόδι τους στο Φεγγαρονήσι άλλαξαν ολόκληρο τον τόπο που είχαν νοικιάσει. Έφτιαξαν προβλήτες, ελικοδρόμια, κτίρια, πύργους, εξέδρες, εργαστήρια, αστεροσκοπεία και εκτόξευαν τους πυραύλους τους προς τον ουρανό. Οι ντόπιοι ανέβαιναν

στην κορφή του Ναράγκα κι από κει χάζευαν τούτα τα παράξενα πειράματα. Μα δεν τους άφηναν να πάνε κοντά. Είχαν στήσει παντού σκοπιές και συρματοπλέγματα κι είχαν βάλει στρατιώτες με κράνη κι αυτόματα να φυλάνε. Και μια μέρα σείστηκε όλος ο τόπος, κι από τούτη τη μεριά κι από την άλλη. Το νησί τραντάχτηκε συθέμελα.

—Ατομική βόμβα! φώναξε κάποιος απ' τους γεροντότερους.

—Όχι, είπε ήσυχα ο μεγάλος Γκούντου. Είναι το ηφαίστειο που ξυπνάει. Κοντεύει η ώρα του και μας προειδοποιεί. Ανησύχησαν κι οι ξένοι και σε δυο λεπτά γιόμισε ο τόπος από ελικόπτερα που έφερναν κύκλους πάνω από το ηφαίστειο, αλώνιζαν όλο το οροπέδιο μη βρουν τίποτα σημάδια, δε βρήκαν, ησύχασαν και γύρισαν στη δουλειά τους.

Τώρα τελευταία είχαν στήσει μια πανύψηλη σκαλωσιά, μια εξέδρα θεόρατη για να εκτινάξουν από κει ένα μεγάλο πύραυλο να πάει ψηλά, πολύ ψηλά. Οι Φεγγαρονησιώτες μάθανε πως τον στέλνανε για πληροφορίες, λέει, σ' ένα μικρό πλανήτη, τον Πλούτωνα, κοντά στον ήλιο. Κι αν έκρινε κανένας από τις προετοιμασίες που έκαναν, αυτό το πείραμα δε θ' αργούσαν να το βάλουν μπροστά.

Και πραγματικά, σε λίγο καιρό τα σούρτα φέρτα έδιναν κι έπαιρναν εκεί, στον τόπο των επιχειρήσεων. Οι νησιώτες είχαν ανέβει ψηλά στο Ναράγκα κι έβλεπαν. Κι άξαφνα άναψε ένα κόκκινο φως, τα μεγάφωνα κάτι έλεγαν, «φάιβ, φορ, θρι» κανένας δεν καταλάβαινε τι, «του, ουάν, ζίρο» και μπαμ! άστραψε κάτω από τη βάση της εξέδρας και πετάχτηκε μια ορμητική φωτιά, άγρια σαν θηρίο, κι ο πύραυλος, μια θεόρατη μακρόστενη βόμβα, τινάχτηκε ψηλά με τη φλογισμένη του ουρά. Κι ανέβαινε, ανέβαινε στον ουρανό, πήγαινε ίσια κι ύστερα έκανε μια κλίση και χάθηκε.

Πέρασαν μήνες από τότε και τα πράγματα κάπως ησύχασαν εκεί, στη μεριά των ξένων. Φαίνεται πως όλοι τους περίμεναν πότε αυτός ο γιγάντιος πύραυλος θα 'φτανε στον Πλούτωνα.

Ούτε και το ηφαίστειο ξαναβόγκηξε άλλη φορά. Μόνο το τελευταίο Σάββατο κουνήθηκαν κάπως τα σπλάχνα του βαθιά μέσα στη γη κι ο μεγάλος σοφός, ο παππούς του Τόγκο, είπε πάλι:

—Έρχεται... Όπου να 'ναι, έρχεται!...

Κι ο καιρός διάβαινε χωρίς επεισόδια, όταν μια μέρα, εκεί που όλοι στο Φεγγαρονήσι είχαν τελειώσει τους δουλειές τους και κάθονταν στην παραλία να χαρούν το ζεστό ήλιο του καλοκαιριού, απότομα, σαν κάποιος να γύρισε το διακόπτη του ουρανού, γίνηκε σκοτάδι. Τρομαχτικό. Ο ήλιος χάθηκε από τα μάτια τους έτσι, χωρίς λόγο, χωρίς να τον σκεπάσει κανένα σύννεφο, όπως τύχαινε καμιά φορά που 'ρχόταν μπόρα. Τώρα δεν ήταν μπόρα, γιατί, όχι σύννεφο δεν έβλεπες στον ουρανό, τίποτα δεν έβλεπες. Λες κι οι άνθρωποι έχασαν απ' τη μια στιγμή στην άλλη το φως τους κι έψαχναν να βρουν ο ένας τον άλλον και στρίγκλιζαν κι έτρεχαν πέρα δώθε σαν παλαβοί, και τα παιδιά έσκουζαν κι

οι μανάδες άπλωναν τα χέρια να τα βρουν φωνάζοντας τ' όνομά τους στο σκοτάδι. Και δεν ήταν μονάχα το σκοτάδι που είχε σκεπάσει τον τόπο, ήταν και το κρύο που άρχισε να τους περονιάζει, κι ας ήταν Αύγουστος μήνας, στην καρδιά του καλοκαιριού.

Με την ψυχή στο στόμα, πιάστηκαν όπως όπως ο ένας χέρι με τον άλλον κι έτσι στα τυφλά κατάφεραν κάποιοι να φτιάσουν στην καλύβα του μεγάλου Γκούντου, να ρωτήσουν το σοφό, να μάθουν πώς τους βρήκε και πούθε ερχόταν τούτο το μεγάλο κακό. Κι ο μεγάλος Γκούντου είπε:

—Πληγώσαν τον ήλιο. Αυτοί... πληγώσαν τον ήλιο μας!

Κι αυτά που γίνηκαν στις μέρες που ήρθαν έδωσαν δίκιο στο μεγάλο Γκούντου.

Μέρα τη μέρα, το σκοτάδι γινόταν όλο και πιο βαθύ.

Ξεράθηκαν οι καρποί πάνω στα δέντρα, μαράθηκαν τα λουλούδια, πάγωσε το ποτάμι κι η θάλασσα, κι οι δύστυχοι Φεγγαρονησιώτες έψαχναν μέσα στο σκοτάδι να βρουν κάνα ξερό ξύλο ν' ανάψουν φωτιά να ζεσταθούν. Όσο για φαΐ, ούτε να κυνηγήσουν μπορούσαν μέσα σε τούτη τη μαύρη νύχτα ούτε και να ψαρέψουν στην παγωμένη θάλασσα.

Και κάποτε, ένα παράξενο πορτοκαλί φως φάνηκε εκεί ψηλά, πολύ ψηλά στον ουρανό. Οι δύστυχοι Φεγγαρονησιώτες σήκωσαν τα μάτια τους να το δουν κι η ελπίδα φτερούγισε στην καρδιά τους. Μα γρήγορα αυτή η βιαστική ελπίδα γίνηκε απελπισία, καθώς ο μεγάλος Γκούντου, που είχε βγει και κοίταζε κι αυτός μαζί με τους άλλους το πορτοκαλί φως να 'ρχεται καταπάνω τους, κούνησε σκεπτικός το κεφάλι του κι είπε:

—Όπως το 'λεγα... Ο ήλιος... Ο λαβωμένος μας ήλιος.

Ναι, αυτή η ολοστρόγγυλη πύρινη μάζα που κατέβαινε γρήγορα σαν σφαίρα από τον ουρανό ήταν ο ήλιος. Φαίνεται πως ο γιγάντιος πύραυλος που είχαν εκτοξεύσει οι ξένοι λάθεψε στην πορεία του κι αντί για τον Πλούτωνα χτύπησε αυτόν. Και το χτύπημα

ήταν τόσο τρομερό, που κόπηκαν τα δεσμά που τον κρατούσαν με το στερέωμα κι ο ήλιος άρχισε να πέφτει ακράτητος προς το χάος. Και καθώς έπεφτε, κομμάτια τεράστια από φλόγες ξέφευγαν από πάνω του και χάνονταν στο διάστημα, κι ύστερα κι άλλα κι άλλα, κι όσο έπεφτε, τόσο πλήθαιναν οι φλόγες που κόβονταν από πάνω του, έτσι που, όταν πλησίαζε στη γη, ο μεγάλος ήλιος να 'ναι μια σφαίρα μικρή, σαν δυο ανοιχτές ομπρέλες ενωμένες, που φώτισε για μια στιγμή με το πορτοκαλί της φως το Φεγγαρονήσι κι ύστερα, μπλουμ, έπεσε στη θάλασσα, δίπλα στην αποβάθρα, και ξαναγίνηκε σκοτάδι...

Οι Φεγγαρονησιώτες, σαν από ένστικτο, έτρεξαν όλοι μαζί κατά κει, πλησίασε κι ο μεγάλος Γκούντου, κοίταξε την τεράστια τρύπα στον πάγο που είχε ανοίξει πέφτοντας ο ήλιος κι είπε:

—Το ηφαίστειο...

Κανένας δε σάλεψε. Γιατί κανένας δεν κατάλαβε τι ήθελε να πει ο σοφός γέροντας.

—Το ηφαίστειο, ξανάπε ο Γκούντου. Ο μόνη μας σωτηρία, η μόνη σωτηρία όλης της γης είναι το ηφαίστειο. Μονάχα που πρέπει να βιαστούμε... Να προλάβουμε.

Πάνω απ' το βουνό ακούστηκε το υπόκωφο μουγκρητό της γης, της γης που ξυπνούσε.

Ο μεγάλος Γκούντου έσμιξε τα φρύδια του ανήσυχος κι εξήγησε στους συμπατριώτες του τι έπρεπε να κάνουν για να σωθούν. Κι εκείνοι τον άκουσαν.

Άναψαν δαυλούς με στουπιά και φοινικόλαδο για να βλέπουν, άνοιξαν πιο πολύ τον πάγο εκεί που είχε πέσει ο ήλιος, και οι πιο δυνατοί κι αποφασισμένοι έπεσαν στο παγωμένο νερό, βούτηξαν βαθιά, βρήκαν τον ήλιο, τον έδεσαν γερά με συρματόσκοινα κι ατσαλένια δίχτυα και βγήκαν στην επιφάνεια.

—Βίρα! φώναξαν μ' ένα στόμα. Βίρα!

Κι όλοι πάνω στην αποβάθρα που περίμεναν μ' αγωνία χίμηξαν, κι άλλος με τα χέρια, άλλος με την πλάτη, άλλος με τα δόντια τραβούσαν κι έσερναν κι έδιναν οδηγίες κι έκαναν σινιάλα στους απάνω, αυτούς που είχαν ανέβει στο οροπέδιο, κι ακούγονταν μέσα στη νύχτα φωνές και παραγγέλματα και «αγάντα» και «λάσκα» και «βίρα», κι ο ήλιος σιγά σιγά ανέβαινε με τα συρματόσκοινα ψηλά, κι έδειχνε να 'ναι ζεστός. Μόλο που είχε πέσει στη θάλασσα, μέσα του η καρδιά ήταν ζωντανή ακόμα, καυτή, «να προλάβουμε», φώναξε ο μεγάλος Γκούντου, «να μη μας παγώσει» κι έφευγαν οι κουρασμένοι και έρχονταν οι καινούριοι, οι ξεκούραστοι, κι έπαιρναν τη θέση τους κι ούτε έμαθε ποτέ κανένας τους πόσο δούλεψαν, πόσες μέρες και πόσες νύχτες, γιατί δεν υπήρχε εκεί ούτε νύχτα ούτε μέρα, όλα ήταν ένα σκοτάδι. Και κάποτε κατάφεραν με χίλια βάσανα και ποτάμια ιδρώτα ν' ανεβάσουν τον ήλιο στην κορφή του βουνού και να τον βάλουν πάνω στο στόμα του ηφαίστειου, σε μια σιδερένια σχάρα να μην πέσει. Και τραβήχτηκαν πίσω, έκαναν ένα φαρδύ κύκλο γύρω γύρω, να 'ναι μακριά απ' τον κρατήρα, να προφυλαχτούν. Και περίμεναν. Περίμεναν με ανάσα κομμένη, ακίνητοι κι αμίλητοι, και τα μάτια τους ήταν στυλωμένα στο μεγάλο Γκούντου, που είχε γονατίσει κι έβαζε το αυτί στο χώμα για ν' αφουγκραστεί το μήνυμα της γης.

Κι η καλή γη, σαν να κατάλαβε το καρδιοχτύπι των παιδιών της, σαν να μάντευε πως απ' αυτή την απόφασή της κρεμόταν η ζωή τους, όπως κι η ζωή της ίδιας, βόγκηξε για μια στιγμή, κι ο βόγκος της τάραξε το νησί. Το χώμα σείστηκε και, σαν να ελευθερωνόταν μέσα από τα σπλάχνα της μια τεράστια μυστική δύναμη, η φωτιά πετάχτηκε απ' τον κρατήρα της με τέτοια ορμή, που τίναξε το μικρό ήλιο στα ουράνια.

Οι Φεγγαρονησιώτες τινάχτηκαν κι αυτοί κραυγάζοντας από ευτυχία. Η φωτιά ανέβαινε, ανέβαινε κι έσπρωχνε τον ήλιο

όλο και πιο ψηλά, κι άρχισε σιγά σιγά να 'ρχεται το φως στη γη. Γιατί τα κομμάτια της φωτιάς που είχαν κοπεί από τον ήλιο τότε που έπεφτε λαβωμένος τώρα ξαναπήγαιναν και κολλούσαν πάνω του. Κι ο ήλιος μεγάλωνε κι έρχονταν όλο και καινούρια κομμάτια φωτιάς κι ενώνονταν μαζί του, και μεγάλωνε κι ανέβαινε, κι όσο ανέβαινε τόσο μεγάλωνε, ώσπου έφτασε στην παλιά του θέση πάνω στον ουρανό. Ο ήλιος. Ο μεγάλος ήλιος. Ο βασιλιάς των αστεριών. Και το φως κι η ζέστα ξανάρθαν στη γη. Όπως και πριν.

Ο σοφός Γκούντου έσκυψε και φίλησε το χόμα δακρυσμένος. Η φοβερή φωτιά που είχε τινάξει τον ήλιο στο στερέωμα είχε σβήσει πια κι οι Φεγγαρονησιώτες έκαναν να πάνε κοντά στο ηφαίστειο να το ευχαριστήσουν. Μα σταμάτησαν. Μια καινούρια άξαφνη έκρηξη τάραξε τον τόπο κι απ' τον κρατήρα άρχισαν να ξεχύνονται ποτάμια αναμμένης λάβας που πήραν την κατηφόρα κι έτρεχαν κατά την άλλη μεριά του νησιού. Εκεί που είχαν τη βάση τους οι ξένοι. Πολύ γρήγορα όλη αυτή η περιοχή κατακλύστηκε απ' την ορμή της λάβας και καθετί που ήταν εκεί, κτίρια, πύργοι, εξέδρες, προβλήτες, ελικοδρόμια, θάφτηκαν κάτω από το παχύ πυρωμένο στρώμα της.

Δάκρυα χαράς έβρεξαν τα μάτια του μεγάλου Γκούντου. Δάκρυα χαράς ένιωθαν κι όλοι οι Φεγγαρονησιώτες να κυλάνε στα μάτια τους, αυτοί που με τον ιδρώτα τους κατάφεραν να σηκώσουν ξανά τον ήλιο στον ουρανό και να ξαναγίνουν οι ίδιοι ελεύθεροι στον τόπο τους.